

1. a) Mitä tarkoitetaan *open-loop* -ohjauksella? 1 p.
 b) Suomenna: *actuator* 1 p.
 c) Piirrä OK-talon modernin lämmitysjärjestelmän *lohkokaavio*. Kuvaile instrumentointia ja selosta säätöjärjestelmän toimintaperiaate, selvitä erityisesti eri säätötapojen työnjako. 4 p.

2. a) Sylinterimäistä säiliötä täytetään kuumalla ja kylmällä vedellä, joiden tilavuusvirtaukset ovat q_1 ja q_2 (yksikössä m^3/s). Johda säiliön dynaaminen malli, josta käy ilmi sekä tilavuuden että pinnan kehittyminen. Esitä ko. malli myös *lohkokaaviona* mutta käyttämättä Laplace-muunnosta. 3 p.

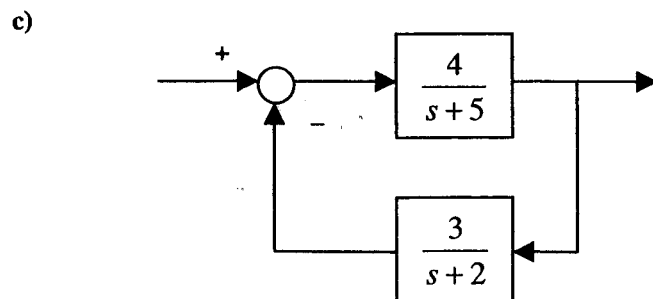
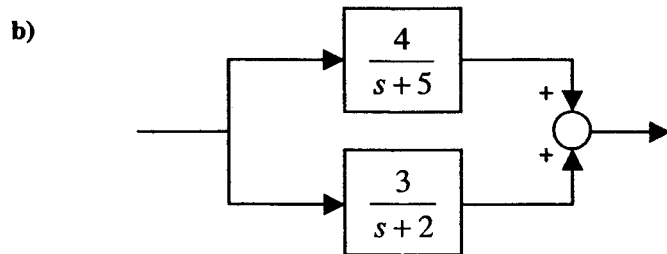
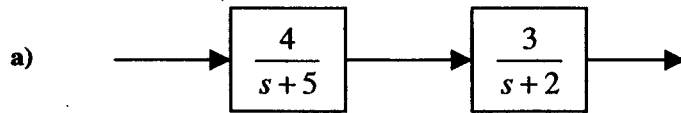
- b) Erään dynaamisen systeemin outputin y ja inputin u välinen riippuvuus on

$$5 \cdot \dot{y} + y = 3 \cdot u$$

Johda systeemin siirtofunktio hämäläisittäin perustellen välivaiheesi huolellisesti.

3 p.

3. Laske ao. systeemien siirtofunktiot ja esitä ne *kahden polynomin osamääränä* ... polynomit muodossa, jossa kunkin potenssin s^k kerroin laskettu valmiiksi:

4. a) Takaisinkytkennän edut? 3 p.

- b) Erään mittausanturin siirtofunktio on $H(s) = 1/(3 \cdot s + 1)$.
 Anturilla mitataan lineaarisesti kasvavaa signaalia $y(t) = 2 \cdot t$.
 Laske *mittausvirheen* loppuarvo.

3 p.